З А П О В Е Д

№ АП-03-14-1

Смолян, 05.01.2026 г.

Областна администрация – Смолян с вх.№ АП-03-09-2688/30.12.2025 г. са постъпили Решения №№ 719, 723 и 736, приети от Общински съвет – Смолян на заседание, проведено на 18.12.2025 г. по Протокол № 28.

След като извърших проверка и преценка на същите относно тяхната законосъобразност, от фактическа и правна страна установих следното:

С Решение № 719/18.12.2025 г. общинският съвет, на основание чл. 21, ал. 1, т. 7 и ал. 2, чл. 27, ал. 4 и ал. 5 от ЗМСМА, чл. 9 от ЗМДТ, чл. 8 от ЗНА, чл. 76, ал. 3 от АПК, в т.I е приел Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги в Община Смолян, с посоченото в решението съдържание.

С Решение № 723/18.12.2025 г. съветът, на основание чл. 21, т. 8, т. 23 и ал. 2 от ЗМСМА, чл. 26, ал. 5 от ЗНА, чл. 76, ал. 1 и ал. 3 и чл. 79 от АПК в т.I е приел Правила за изменение и допълнение на Правила за реда и условията за отпускане на финансов стимул за новородено или осиновено дете в Община Смолян, с указаното в решението съдържание.

С Решение № 736/18.12.2025 г. общинският съвет, на основание чл. 21, ал. 1, т.8, във връзка с ал. 2, чл. 27 ал. 5 от ЗМСМА, чл. 11, ал. 1, чл. 12 ал. 3 от ЗОС, във връзка с чл. 21 т. 3 от ЗНЧ и чл. 39, ал. 5 от ЗОС и § 4 от ПЗР на ЗНЧ, в т.I е дал съгласие да се учреди безвъзмездно право на ползване в полза на Народно Читалище „Наука 1928“ с. Солища, община Смолян върху помещения в сграда с идентификатор 68000.502.74.2, разположена в поземлен имот с идентификатор 68000.502.74 по КККР на с. Солища, община Смолян, както следва: 1. Помещения на първи и втори етаж с обща площ 176 кв.м. находящи се в масивна сграда Читалище и кметство, актувана с Акт за общинска собственост № 1054/16.07.2012 г. В т.II е приел в договора за безвъзмездно ползване да бъдат включени клаузи, визирани в т.1 до т.3, а в т.III е възложил на Кмета на Община Смолян да сключи договор с председателя на читалището за безвъзмездно ползване за срок от 10 години.

Решение № 719/18.12.2025 г., в частта му на т.I, § 1, Решение № 723/18.12.2025 г., в частта му на т.I, § 1, чл.4, ал.2 и Решение № 736/18.12.2025 г. на Общински съвет – Смолян са незаконосъобразни, предвид следните съображения:

С **Решение № 719, в частта му на т.I, § 1 и Решение № 723, в частта му на т.I, § 1, чл.4, ал.2** съветът е приел изменения и допълнения в Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги в Община Смолян, съответно в Правила за реда и условията за отпускане на финансов стимул за новородено или осиновено дете в Община Смолян.

От преписката към цитираните решения се установява, че при приемане на посочените подзаконови нормативни актове е взета предвид нормата на чл.26, ал.3, 4 и 5 от ЗНА, изискваща преди внасянето на проект на нормативен акт за издаване или приемане от компетентния орган, съставителят на проекта да го публикува на интернет страницата на

съответната институция за срок не по-кратък от 30 дни, като след приключването на обществената консултация по ал. 3 и преди приемането, съответно издаването на нормативния акт, съставителят на проекта да публикува на интернет страницата на съответната институция справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения.

Видно от Протокол № 28, воден на заседанието на съвета, в хода на обсъждане на двете точки по дневния ред, по които са приети Решения №№ 719 и 723/18.12.2025 г., са направени предложения за **нови текстове** в конкретните подзаконови нормативни актове. От посоченото следва, че направените в хода на заседанието на общинския съвет предложения не са били предмет на обществено осъждане по реда на чл.26 от ЗНА. В този смисъл, съветът е приел текстове, различни от съдържащите се в публикуваните на интернет страницата на общината проекти, с което е допуснал съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Процедурата по приемане на нормативен акт е разписана императивно в закона и неизпълнението й е съществено нарушение, представляващо самостоятелно основание за отмяна. Нормата на чл. 26, ал. 2 от ЗНА следва да бъде тълкувана в съответствие с чл. 77 АПК, задължаващ компетентния орган да издаде нормативен акт, след като обсъди проекта с направените становища, предложения и възражения, което в случая не е изпълнено и представлява нарушение на императивни правни норми, съдържащи се в нормативен акт от по-висока степен, предвид това, че в проектите не са включени приетите нови разпоредби. Поради това, не може да се приеме, че в случая е проведено надлежно обществено обсъждане.

С оглед осигуряване възможност на заинтересованите лица да подадат възражение, компетентният орган разполага с правомощието да приеме проекта такъв, какъвто е публикуван или да отложи решението си до изпълнение на процедурата по чл. 26, ал. 2 от ЗНА при всяко направено предложение за изменение в проекта. Необходимостта от повторното публикуване е обусловена от различното съдържание на правилата за поведение, които се предлагат за приемане. В противен случай, както е настоящият, се стига до възможността на органа по своя преценка да публикува проект за обсъждане и в последствие да приеме друг вариант на окончателния текст (не само редакционно, но и концептуално изменен), което е в пряко противоречие с процедурата за приемане и изменение на нормативните актове, разписана в АПК и в ЗНА. Така упражненото от общинския съвет правомощие е в разрез с принципите, залегнали в чл. 26, ал. 1 ЗНА – за обоснованост, предвидимост, откритост, съгласуваност, както и е ограничил правото на заинтересованите граждани и организации да вземат участие в процеса на изготвяне на нормативните актове. В този смисъл е и съдебната практика, съдържаща се в Решение № 8802 от 15.07.2024 г. на ВАС по адм. д. № 7189/2023 г., I о.,Решение № 11674 от 5.11.2015 г. на ВАС по адм. д. № 9747/2014 г., IV о.,Решение № 2022 от 23.02.2016 г. на ВАС по адм. д. № 294/2016 г., 5-членен с-в.

С **Решение № 736/18.12.2025 г.** съветът е учредил безвъзмездно право на ползване върху общински имот в полза на посоченото в решението читалище.

Видно от приложения към докладната записка на кмета на общината Акт за общинска собственост № 1054/16.07.2012 г., имотът, предмет на Решение № 736/18.12.2025 г., е публична общинска собственост.

Съгласно чл.7, ал.2, изр. второ от ЗОС, имоти - публична общинска собственост, могат да се обременяват с ограничени вещни права /каквото е правото на ползване/ само в случаите, определени със закон.

Като правни основания на Решение № 736/18.12.2025 г. съветът е цитирал чл.12, ал.3 от ЗОС, чл.39, ал.5 и § 4 от ПЗР на ЗНЧ. Съгласно чл.12, ал.3 от ЗОС, имотите и вещите - общинска собственост, които не са необходими за нуждите на органите на общината или на юридически лица и звена на общинска бюджетна издръжка, могат да се предоставят

безвъзмездно за управление на други юридически лица на бюджетна издръжка или на техни териториални структури.

Както в докладната записка на кмета на общината, така и в Решение № 736/18.12.2025 г., липсват данни за това, че Народно Читалище „Наука 1928“ с. Солища представлява юридическо лице на бюджетна издръжка.

В случая е налице липса на императивна законова предпоставка за предоставянето на безвъзмездно управление по реда на чл.12, ал.3 от ЗОС, а именно бюджетна издръжка на читалището, което опорочава Решение № 736/18.12.2025 г. и води до неговата незаконосъобразност. В подкрепа на посоченото са и нормите на чл.2, ал.2 и чл.21, т.1–6 от ЗНЧ съгласно които, читалищата са юридически лица с нестопанска цел и формират имуществото си от членски внос, културно-просветна и информационна дейност, субсидия от държавния и общинските бюджети, наеми от движимо и недвижимо имущество, дарения и завещания и други приходи. От обстоятелството, че читалищата получават субсидия от държавния и общинските бюджети, не следва, че същите са юридически лица на бюджетна издръжка и съответно попадат в категорията на посочените в чл.12, ал.3 от ЗОС.

Другата разпоредба, посочена като правно основание на Решение № 736/18.12.2025 г. – чл.39, ал.5 от ЗОС, регламентира учредяването на право на ползване върху имот – частна общинска собственост. Тъй като обаче имотът, предмет на решението е публична такава, нормата на чл.39 от ЗОС не може да е валидно правно основание на решението. Поради това, като е учредил право на ползване върху имот – публична общинска собственост като за имот – частна такава, Общински съвет – Смолян е постановил Решение № 736/18.12.2025 г. в нарушение на императивната норма на чл.7, ал.2, изр. второ от ЗОС.

Разпоредбата на § 4 от ПЗР на ЗНЧ, посочена също като правно основание на решението, гласи, че на народните читалища по реда на Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост безвъзмездно се отстъпва право на ползване върху сградите и другите недвижими имоти, предоставени им до влизане в сила на този закон от държавата и общинските органи за читалищни нужди, като правото на ползване се погасява с прекратяването на читалището. Цитираната норма регламентира, че в полза на читалищата може да учреди право на ползване, но само по отношение на сгради и други недвижими имоти, предоставени им до влизане в сила на този закон (Обн., ДВ, бр. 89 от 22.10.1996 г.) от държавата и общинските органи за читалищни нужди. Указаната разпоредба регламентира определени предпоставки, които трябва да са налице, за да може да бъде отстъпено безвъзмездно право на ползване на общински имоти в полза на читалища. Данни за наличие на посочените предпоставки в конкретния случай не са налице.

Нещо повече – видно от докладната записка, по която е прието решението, в същата е посочено, че във връзка с предстоящото изтичане на договорните отношения в Община Смолян е постъпила молба с вх. № ДЛ008657/01.12.2025 г. от Председателя на Народно читалище „Наука 1928“ с. Солища, придружена с Удостоверение за вписване в регистъра на народните читалища с № 3692/29.09.2020 г., за предоставяне на безвъзмездно право на ползване на помещения с обща площ 176 кв.м., находящи се на I –ви и II-ри етаж в масивна сграда читалище и кметство, актувана с Акт за общинска собственост № 1054/16.07.2012 г.

От така приложеното Удостоверение за вписване в регистъра на народните читалища с № 3692/29.09.2020 г., се установява, че на основание чл.10, ал.1 и ал.2 от ЗНЧ Народно читалище „Наука 1928“ с. Солища е вписано в регистъра на народните читалища. Съгласно ал.3 на чл.10, предл. първо от ЗНЧ, в 7-дневен срок от вписване на читалището или на читалищното сдружение в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел читалищното настоятелство или управителният орган на читалищното сдружение подава заявление за вписване по регистъра по ал. 1, като предвид чл.9, ал.1 от ЗНЧ читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

От цитираните разпоредби и датата на Удостоверение № 3692/29.09.2020 г. на Министерство на културата, следва, че Народно читалище „Наука 1928“ с. Солища е нововписано читалище и на него не му е предоставен имот до изискуемата от § 4 от ПЗР на ЗНЧ дата, а именно 22.10.1996г.

Следва да се има предвид, че по аналогичен казус областният управител е върнал Решение № 560/27.07.2017 г. на Общински съвет – Смолян за ново обсъждане от съвета, както и, че по оспорване на Областен управител на област Смолян на идентично Решение № 7/09.03.2017 г. на Общински съвет – Девин пред Административен съд – Смолян, съдът с Решение № 274 от 20.07.2017г. по адм. д. № 147/2017г. е отменил като незаконосъобразно Решение № 7/09.03.2017г. на Общински съвет – Девин.

Предвид изложеното, Решение № 719/18.12.2025 г., в частта му на т.I, § 1 и Решение № 723/18.12.2025 г., в частта му на т.I, § 1, чл.4, ал.2 са приети в нарушение на предвидената процедура по приемането им – чл.26 от ЗНА и чл.77 от АПК, а Решение № 736/18.12.2025 г. е постановено в нарушение на материалния закон – чл.7, ал.2 от ЗОС и § 4 от ПЗР на ЗНЧ, поради което се явяват незаконосъобразни.

Считам, че в конкретния случай допуснатата незаконосъобразност в цитираните решения може да бъде отстранена чрез ново обсъждане на същите на заседание на общинския съвет.

Поради това и на основание чл. 32, ал. 2, изр. първо от ЗАдм., във връзка с чл. 31, ал. 1, т. 5 от ЗАдм. и чл. 45, ал. 4 от ЗМСМА

ЗАПОВЯДВАМ:

Връщам Решение № 719/18.12.2025 г., в частта му на т.I, § 1, Решение № 723/18.12.2025 г., в частта му на т.I, § 1, чл.4, ал.2 и Решение № 736/18.12.2025 г., като незаконосъобразни за ново обсъждане в 14-дневен срок от получаването им.

Заповедта да бъде изпратена на Председателя на Общински съвет – Смолян за изпълнение, а на Кмета на Община Смолян за сведение.

ЗАХАРИ СИРАКОВ /П/
Областен управител